

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO
ĮSTATYMO NR. XI-1807 2, 3, 4, 5, 6, 18, 22, 30, 39, 43² ir 43³ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS NR. 1) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO ĮSTATYMO NR. XI-1807 1, 2, 5, 6,
43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 43², 43³ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU –
PROJEKTAS NR. 2) (TOLIAU KARTU – PROJEKTAI)
(TAP-22-205–207; TAIS-21-30091(2), 22-2357, 22-2360)**

2022-03-02 Nr. NV-541

Vilnius

Projektų rengėja – Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Projektų tikslai.

Projektas Nr. 1 parengtas siekiant šių tikslų:

1. Sudaryti teisinės prielaidas, kad Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo (toliau – Saugusis tinklas) naudotojai galėtų naudotis verslo teikiamomis privačių duomenų centrų paslaugomis, tarp jų – ir patikimų tarptautinių IT paslaugų teikėjų teikiamomis paslaugomis.
2. Nustatyti, kad centralizuotai visas sutartis dėl institucijų valdomų valstybės informacinių išteklių laikymo privačiuose duomenų centruose su IT paslaugų teikėjais sudaro Vyriausybės įgaliota institucija (IVPK).
3. Įtvirtinti valstybės informacinių išteklių klasifikavimą pagal duomenų svarbą.
4. Papildyti institucijų įtraukimo į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą kriterijus.
5. Tobulinti valstybės informacinių išteklių valdymo modelį, iš dalies peržiūrint Vyriausybei, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai (EIM), Krašto apsaugos ministerijai (KAM), taip pat valstybės informacinių išteklių politiką įgyvendinančiai institucijai (IVPK) pavestas funkcijas.
6. Apibrėžti *duomenų, IT architektūros, IT infrastruktūros, IT paslaugos, IT paslaugų teikėjo ir IT priemonių* sąvokas ir patikslinti *valstybės informacinių išteklių* sąvoką.

Projekto Nr. 2 tikslas – nukelti visuotinai privalomo naudojimosi valstybinių duomenų centrų paslaugomis terminą iki 2024 m. liepos 1 d.

Dabartinė situacija.

Dėl duomenų centrų – vadovaujantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu (toliau – VIIIVĮ) visi Saugiojo tinklo naudotojai savo valdomą įrangą ir duomenis privalo laikyti valstybiniuose duomenų centruose. Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 2, 5, 6, 43 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 43², 43³ straipsniais įstatymo (toliau – VIIIVĮ pakeitimo įstatymas) 9 str. 2 d. nustatyta, kad valstybinių duomenų centrų naudotojai pradeda naudotis valstybinių duomenų centrų paslaugomis ne vėliau kaip per trejus metus nuo jų įtraukimo į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą dienos. Kadangi didžioji dalis institucijų į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą įtrauktos nuo 2019 m. liepos mėn., tai reiškia, kad nuo 2022 m. liepos 1 d. Saugiojo tinklo naudotojai visą jų valdomą įrangą ir duomenis privalės laikyti valstybiniuose duomenų centruose.

Dėl duomenų klasifikavimo – šiuo metu valstybės informaciniai ištekliai skirstomi į ypatingos svarbos, svarbius, žinybinės svarbos ir kitus valstybės informacinius išteklius pagal pačių registru, valstybės ir kitų informacinių sistemų, o ne juose tvarkomų duomenų, svarbą.

Dėl įtraukimo į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą kriterijų – šiuo metu VIIIVĮ įtvirtinti trys institucijų įrašymo į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą kriterijai, kurie neapima institucijų, neturinčių joms nustatytų mobilizacinių užduočių, nors be Saugiojo tinklo infrastruktūros jos negali vykdyti joms pavestų funkcijų.

Projektų esmė.

Dėl duomenų centrų – atsižvelgiant į tai, kad Saugiojo tinklo naudotojai valdo skirtingos svarbos valstybės informacinius išteklius, Projektu Nr. 1 siūloma atsisakyti prievolės visiems Saugiojo tinklo naudotojams savo valdomą įrangą ir duomenis laikyti valstybiniuose duomenų centruose. Prievolę valstybės informacinius išteklius laikyti valstybiniame duomenų centre siūloma nustatyti tik tiems Saugiojo tinklo naudotojams, kurie valdo ypatingos svarbos ir svarbius valstybės informacinius išteklius, o tiems, kurie valdo vidutinę ir mažos svarbos valstybės informacinius išteklius, suteikti teisę juos laikyti Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (arba) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose.

Tokiu būdu minėtais Projekto Nr. 1 siūlymais bus užtikrintas Reglamento (ES) 2018/1807 dėl laisvo ne asmens duomenų judėjimo Europos Sąjungoje pagrindų 4 str. 1 d. nuostatų laikymasis.

Dėl privačių paslaugų teikėjų teikiamų debesijos paslaugų sudėtingumo Projektu Nr. 1 siūloma nustatyti, kad sutartis dėl institucijų valdomų valstybės informacinių išteklių laikymo privačiuose duomenų centruose su IT paslaugų teikėjais sudarys Vyriausybės įgaliota institucija (IVPK).

Siekiant tinkamai suvaldyti galimas rizikas ir pradėti saugiai naudotis verslo teikiamomis privačių duomenų centrų paslaugomis, Projekto nuostatų dėl duomenų centrų įsigaliojimą siūloma atidėti iki 2024 m. liepos 1 d., kol pagal duomenų svarbą bus suklasifikuoti valstybės informaciniai ištekliai.

Atsižvelgiant į tai, kartu yra teikiamas ir Projektas Nr. 2, kuriame nustatoma, kad institucijos pradeda naudotis valstybinių duomenų centrų paslaugomis ne vėliau kaip 2024 m. liepos 1 d.

Dėl duomenų klasifikavimo – Projektu Nr. 1 siūloma valstybės informacinius išteklius skirstyti į ypatingos svarbos, svarbius, vidutinės svarbos ir mažos svarbos valstybės informacinius išteklius. Priklausomai nuo duomenų svarbos būtų taikomi atitinkami saugos reikalavimai ir šiems duomenims tvarkyti naudojamiems registrams, valstybės ir kitoms informacinėms sistemoms.

Projektu siūloma:

- 1) EIM patvirtinti Valstybės informacinių išteklių svarbos įvertinimo tvarkos aprašą;
- 2) KAM parengti Duomenų saugos reikalavimus ir Saugos dokumentų turinio gaires;
- 3) atsisakyti Vyriausybei nustatytų Informacijos, sudarančios valstybės informacinius išteklius, svarbos įvertinimo tvarkos ir Valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairių tvirtinimo (nebeaktualu).

Dėl įtraukimo į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą kriterijų – siekiant, kad daugiau institucijų įgytų teisę naudotis Saugiojo tinklu, Projekte Nr. 1 siūloma įtvirtinti nuostatas, kad į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą būtų įrašomos institucijos, kurių funkcijoms atlikti būtina naudotis Saugiojo tinklo infrastruktūra arba kurioms reikalinga sąveika su Europos Sąjungos ir jos valstybių narių institucijų valdomais informaciniais ištekliais.

Kiti pakeitimai – VIIIVĮ neapibrėžta nemaža dalis su IT susijusių sąvokų arba jas apibrėžia poįstatyminiai teisės aktai, o tai sudaro prielaidas skirtingai jas suprasti arba toks teisinis reguliavimas neatitinka teisėkūros sistemiskumo principo. Todėl, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, Projektu Nr. 1 siūloma apibrėžti *duomenų, IT architektūros, IT infrastruktūros, IT paslaugos, IT paslaugų teikėjo ir IT priemonių* sąvokas ir patikslinti *valstybės informacinių išteklių* sąvokos apibrėžtį.

Projektu Nr. 1 siekiama tobulinti valstybės informacinių išteklių valdymo modelį, peržiūrint nustatytas funkcijas Vyriausybei (atsisakant Taikomų informacinių ir ryšių technologijų tobulinimo ir plėtros kryptių bei rekomenduojamų taikyti techninių reikalavimų (standartų) nustatymo, sprendimų dėl centralizuoto informacinių ir ryšių technologijų ir (arba) jų teikiamų paslaugų įsigijimo ir taikymo priėmimo ir teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas institucijai suteikimo, EIM (atsisakant lėšų skirstymo valstybės informacinių išteklių plėtrai planavimo (perduodant valdytojams), pavedant nustatyti valstybės informacinių išteklių plėtros siektinų rezultatų pasiekimo būdus, valstybės bendrą ilgalaikę viešojo sektoriaus informacinių technologijų architektūrą, taikytinus reikalavimus IT priemonėms ir taikytinus reikalavimus valstybės informaciniais ištekliais valdyti, tvirtinti valstybės informacinių išteklių svarbos įvertinimo tvarką, priimti

sprendimus dėl centralizuoto IT infrastruktūros ir (arba) IT paslaugų įsigijimo), KAM (nustatant, kad rengs duomenų saugos reikalavimus ir saugos dokumentų turinio gaires, rinks, analizuos informaciją apie duomenų saugos reikalavimų, organizacinių ir techninių kibernetinio saugumo reikalavimų, taikomų valstybės informaciniams ištekliams, įgyvendinimą ir tam naudojamas lėšas bei atlieka šio įgyvendinimo vertinimą, taip pat planuos lėšų paskirstymą duomenų saugos reikalavimams, organizaciniams ir techniniams kibernetinio saugumo reikalavimams, taikomiems valstybės informaciniams ištekliams, įgyvendinti ir teiks Vyriausybei siūlymus dėl jų įgyvendinimo ir tam naudojamų lėšų poreikio ir efektyvesnio jų naudojimo) ir IVPK (nustatant, kad rengs ir teiks siūlymus dėl valstybės bendros ilgalaikės viešojo sektoriaus informacinių technologijų architektūros ir jos valdymui ir įgyvendinimui taikytinų priemonių nustatymo bei rekomendacinio pobūdžio IT paslaugų valdymo metodinius dokumentus).

Priėmus Projektus:

1. Bus sudarytos sąlygos naudotis privačių IT paslaugų teikėjų duomenų centrų paslaugomis. Sudarius šias sąlygas, bus padidintas IT paslaugų prieinamumas, kibernetinis saugumas ir sudarytos galimybės IT paslaugų teikimui taikyti naujausias ir pažangiausias technologijas.
2. Sudarius prielaidas tam tikrus valstybės informacinius išteklius, jų kopijas laikyti privačiuose duomenų centruose, šių duomenų centrų paslaugos įsigijamos palankiausiomis sąlygomis leis sumažinti institucijų išlaidas, skirtas valstybės informacinių išteklių laikymu valstybiniuose duomenų centruose.
3. Iš esmės pakeistas valstybės informacinių išteklių klasifikavimas pagal duomenų svarbą, leis pereiti nuo analoginio prie skaitmeninio valstybės duomenų valdymo modelio.
4. Papildžius institucijų įtraukimo į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą kriterijus bus sudarytos prielaidos visoms institucijoms, kurioms reikalinga šio tinklo infrastruktūra, tapti jo naudotojais.
5. Patobulintas valstybės informacinių išteklių valdymo modelis – peržiūrėtos ir pakeistos Vyriausybei, EIM, KAM ir IVPK pavestos funkcijos, jas optimaliai perskirsčius pagal subsidiarumo principą.

Projekto rengėjai nurodo, kad Projektams įgyvendinti **valstybės biudžeto lėšų nereikės**. Tačiau manytina, kad pirmame VIIIVĮ įgyvendinimo etape duomenų ir įrangos laikymas užsienio šalių privačiuose, o ne Lietuvos valstybiniuose duomenų centruose, vis tik galėtų pareikalauti papildomų valstybės biudžeto lėšų, tačiau jokių su tuo susijusių skaičiavimų nėra atlikta ir pateikta.

Derinimas. Projektas Nr. 1 buvo paskelbtas Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Projektas Nr. 1 buvo pateiktas derinti ministerijoms, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Valstybės saugumo departamentui, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai. Aplinkos, Švietimo, mokslo ir sporto bei Žemės ūkio ministerijos, Valstybės saugumo departamentas, Lietuvos savivaldybių asociacija ir Kaišiadorių rajono savivaldybė Projektą Nr. 1 suderino be pastabų. Kultūros, Sveikatos apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijos pastabų ir pasiūlymų nepateikė.

Kitos suinteresuotos institucijos pateikė pasiūlymų, kurie nesusiję su Projekto Nr. 1 siekiamais tikslais, arba pastabų, į kurias siekiant atsižvelgti būtų reikėję iš esmės peržiūrėti visą VIIIVĮ. Pagal šias pastabas ir pasiūlymus Projektas Nr. 1 nebuvo tikslinamas, nes 2021-11-03 Vyriausybės kanceliarijoje įvykusio pasitarimo metu buvo priimtas sprendimas, kad VIIIVĮ būtų keičiamas ir toliau tobulinamas dviem etapais. I etapu – įteisinant privačių duomenų centrų ir debesijos paslaugų naudojimą, įtvirtinant valstybės informacinių išteklių klasifikavimą pagal duomenų svarbą, papildant tapimo Saugiojo tinklo naudotojais kriterijus ir kitus, su tuo susijusius dalykus. II etapu – VIIIVĮ išdėstant nauja redakcija (kartu keičiant ir Kibernetinio saugumo įstatymo nuostatas) ir toliau nuosekliai plėtojant privačių duomenų centrų ir debesijos paslaugų naudojimo teisinį reguliavimą.

Todėl suinteresuotų institucijų pateiktos pastabos ir pasiūlymai bus vertinami tuomet, kai VIIIVĮ bus dėstomas nauja redakcija. Atsižvelgiant į tai, kartu su Vyriausybės kanceliarijos atstovais buvo nutarta šiame etape derinimo pažymos nerengti.

Dėl Projekto Nr. 1 yra iš esmės nesusuderintų pozicijų su KAM dėl:

1) dėl Projekto Nr. 1 projekto 11 str. 1 d. nuostatų, – kas turi rengti ir tvirtinti Techninius ir organizacinius reikalavimus duomenų centrams – KAM ar EIM, taip pat kas turi tikrinti duomenų centrų atitiktį šiems reikalavimams, ir kokiems duomenų centrams jie turi būti taikomi, nepriklausomai nuo jų buvimo vietos (Lietuvoje ar užsienyje);

2) dėl Projekto Nr. 1 11 str. 2 d. nuostatų, – kokius savo valdomus valstybės informacinius išteklius, jų kopijas institucijos turi teisę laikyti ne tik valstybiniuose, bet ir Lietuvos, Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ar Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) valstybėse narėse esančiuose privačiuose duomenų centruose;

3) dėl trūkstamų Projekto Nr. 1 11 str. nuostatų dėl privačių užsienio šalių duomenų centrų ir debesijos paslaugų teikėjų patikros nacionalinio saugumo interesams mechanizmo.

Projektas Nr. 2 nebuvo skelbtas TAIS ir teiktas derinti suinteresuotoms institucijoms. Tačiau dėl jo nesuderintų pozicijų nėra.

Projektus siūlome svarstyti kartu su Vyriausybei pateiktu Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 2 ir 43³ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-748, Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 43³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-778 ir Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 43² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-862“ projektu.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatomis. Projektas Nr. 1 parengtas įgyvendinant:

1) Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 5.1.16 papunktyje numatytą veiksmą „*Pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl valstybės informacinių išteklių valdymo teisinio reguliavimo, suteikiant galimybę pasinaudoti rinkoje egzistuojančiais sprendimais*“;

2) Seimo Ekonomikos komiteto Aukštųjų technologijų, inovacijų ir skaitmeninės ekonomikos pakomitečio siūlymą, įvertinti galimybę tam tikrų duomenų kategorijoms naudoti privataus verslo teikiamas duomenų centrų paslaugas (2021 m. kovo 8 d. posėdžio protokolas Nr. 108-PP-4).

Dalykinio vertinimo išvada. Įvertinę Projektus ir jo lydimųjų dokumentų turinį, teikiame Projektui Nr. 1 šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Tikslintinos Projekto Nr. 1 3 straipsniu keičiamo VIIIVĮ 4 straipsnio nuostatos, papildant jas Vyriausybės funkcijomis dėl Projekto Nr. 1 11 straipsniu keičiamo VIIIVĮ 43³ straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodytų teisės aktų tvirtinimo. Pastebėtina, kad vadovaujantis keičiamo VIIIVĮ 43³ straipsnio 2 ir 4 dalimis, Vyriausybė pagal kompetenciją turėtų tvirtinti atitinkamų veiklų *tvarkos aprašus*, kurie kartu apimtų ir sąlygas atskirai jų neišskiriant. Kartu pažymėtina ir tai, kad Projektų aiškinamojo rašto 12 punkto 1.6 ir 1.7 papunkčiuose yra nurodyti neatitinkantys Projekto Nr. 1 11 straipsnio 2 ir 4 dalių nuostatų turinio teisės aktų pavadinimai, todėl siūlytina juos tikslinti suvienodinant su minėtomis Projekto Nr. 1 nuostatomis.

2. Siekiant aiškumo, siūlytina Projekto Nr. 1 11 straipsniu keičiamo VIIIVĮ 43³ straipsnio 1 dalyje prieš žodžius „valstybiniuose duomenų centruose“ įrašyti žodžius „Lietuvos Respublikos“ ir atitinkamai patikslinant šio straipsnio 2–3 dalių nuostatas. Įvertinant galiojančio VIIIVĮ 5 ir 6 straipsnių ir Projekto Nr. 1 4 ir 5 straipsnių nuostatas, Projektų aiškinamojo rašto 12 punkto 2.1 ir 2.2 papunkčius, taip pat Vyriausybės 2018-01-03 nutarimo Nr. 27 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo ir valstybinių duomenų centrų valdymo srityse“, 2.3.1 ir 2.3.2 papunkčių nuostatas, siūlytina tikslinti Projekto Nr. 1 11 straipsnio 1 dalies nuostatas, vietoj žodžių „Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos“ įrašant žodžius „Ekonomikos ir inovacijų ministerijos“ arba atitinkamai „ekonomikos ir inovacijų ministro“.

3. Pažymėtina, kad Projekto Nr. 1 11 straipsniu keičiamo VIIIVĮ 43³ straipsnio 1–3 dalyse nenustatyta, kur privalės laikyti ypatingos svarbos, svarbius, vidutinės ir mažos svarbos valstybės informacinius išteklius institucijos, neįrašytos į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą. Taip pat šiame straipsnyje nenurodyta, kas tikrins duomenų centrų, įskaitant ir privačius, atitiktį techniniams ir

organizaciniais reikalavimams. Jeigu tai atliks ta pati institucija, kuri ir juos ir nustatys, tuomet reikėtų atitinkamai papildyti Projektą Nr. 1 nuostatas.

4. Projekto Nr. 1 11 straipsniu keičiamo VIIVĮ 43³ straipsnio 2–4 dalių nuostatos klaidingai suponuoja nuomonę, kad kalbama ne apie privačius, o valstybinius Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (arba) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) valstybėse narėse esančius duomenų centrus. Tuo labiau, kad Projektą aiškinamojo rašto 4 punkte yra nurodyta, jog šie duomenų centrai turės atitikti valstybiniais duomenų centrums keliamus techninius ir organizacinius reikalavimus. Todėl siekiant aiškumo siūlytina šio straipsnio 2–4 dalyse vartoti formuluotę „Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (arba) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) valstybėse narėse esančiuose privačiuose duomenų centruose“.

5. Projekto Nr. 1 11 straipsniu keičiamo VIIVĮ 43³ straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad institucijos, įrašytos į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą, savo valdomus vidutinės ir mažos svarbos valstybės informacinius išteklius turi teisę laikyti Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (arba) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose. Tačiau vis tik įvertinant kylančią riziką dėl galimo vidutinės svarbos duomenų saugumo ar jų praradimo, siūlytina nustatyti, kad tokiu atveju vidutinės svarbos valstybės informacinių išteklių kopijos turi būti laikomos valstybiniuose duomenų centruose, o mažos svarbos informacinių išteklių kopijos gali būti laikomos ir privačiuose. Siekiant aiškumo šio straipsnio 1–3 dalių nuostatose valstybės informacinių išteklių, jų kopijų laikymas, galėtų būti reglamentuojamas pagal jų svarbą nepriklausomai nuo to, ar juos valdančios institucijos yra, ar nėra įrašytos į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą.

6. Projekto Nr. 1 11 straipsniu keičiamo VIIVĮ 43³ straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatos tikslintinos atsižvelgiant į 2 ir 4 pastabose išdėstytus siūlymus, siekiant aiškumo ir suvienodinant 11 straipsnyje vartojamas formuluotes. Be to, šio straipsnio 4 dalyje vietoj žodžių „ypatingos svarbos ar svarbių valstybės informacinių išteklių“ reikėtų įrašyti žodžius „ypatingos svarbos ir svarbių valstybės informacinių išteklių“, nes abiejų šių rūšių išteklių kopijos turi būti laikomos ne Lietuvos Respublikos teritorijoje. Siekiant užtikrinti ypatingos svarbos, svarbių valstybės informacinių išteklių prieinamumą karo ar nepaprastosios padėties atvejais, svarstyтина, ar institucijos Vyriausybės nustatyta tvarka neturėtų šių savo valdomų valstybės informacinių išteklių kopijų laikyti Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (arba) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) valstybėse narėse esančiuose Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose valstybiniuose duomenų centruose.

7. Projektą aiškinamojo rašto 9 punkte nurodoma, kad siekiant užtikrinti saugų naudojimąsi verslo teikiamomis privačių duomenų centrų paslaugomis, turėtų būti tikrinama ne tik pačių duomenų centrų, bet ir juos valdančių subjektų atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Įvertinant tai, pažymėtina, kad Projekto Nr. 1 11 straipsniu keičiamame VIIVĮ 43³ straipsnyje trūksta esminių nuostatų dėl privačių užsienio šalių IT paslaugų (duomenų centrų ir debesijos paslaugų) teikėjų ir (ar) su jais sudaromų sandorių patikros atitikties Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo (toliau – NSUSOAĮ) reikalavimams. Todėl Projekto Nr. 1 rengėjams reikėtų papildomai įsivertinti ir apsispręsti, ką būtent (tiekėjus ar su jais sudaromus sandorius) ir kokia apimtimi būtų siekiama tikrinti bei atitinkamai tikslinti šio projekto 11 straipsnio nuostatas, prirėikus, suformuluojant nuorodą į NSUSOAĮ. Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, jeigu Projektu Nr. 1 būtų siekiama nustatyti privačių užsienio IT paslaugų teikėjų ir jų pasitelktų trečiųjų asmenų, kaip investuotojų, patikrą nacionalinio saugumo interesams, papildomai keisti NSUSOAĮ nereikėtų, o tuo atveju, jeigu būtų siekiama o įteisinti su privačiais užsienio IT paslaugų teikėjais sudaromų sandorių patikrą, kartu turėtų būti pridėdami NSUSOAĮ ir Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimų projektai. Priešingu atveju Projektas Nr. 1 negali būti toliau svarstomas ir priimamas, nes jo tikslas ir teisinis reguliavimas iš esmės skiriasi nuo Projektą aiškinamajame rašte deklaruojamų patikimumo ir saugumo vertybių, o jas užtikrinančio užsienio IT paslaugų teikėjų ir (ar) su jais sudaromų sandorių patikros mechanizmo nacionalinio saugumo interesams nėra.

8. Projektą aiškinamojo rašto 4 punkte nurodyta, kad visas sutartis dėl jų sudėtingumo su privačiais duomenų centrų paslaugų teikėjais sudarys Vyriausybės įgaliojama institucija, todėl atitinkamai tikslintinos Projekto Nr. 1 11 straipsniu keičiamo VIIVĮ 43³ straipsnio 5 dalies nuostatos

ir vietoj žodžių „šio straipsnio 2 dalyje“ įrašytini žodžiai „šio straipsnio 2–4 dalyse“ (tuo atveju, jeigu šio straipsnio 4 dalies nuostatos būtų tikslinamos atsižvelgiant į 6 pastabą, tuomet reikėtų įrašyti žodžius „šio straipsnio 2–3 dalyse“).

Siūlome atsižvelgti į šioje pažymoje teikiamas pastabas ir siūlymus ir Projektus **svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime**. Teisės grupė taip pat pagal kompetenciją pateiks pastabų.

Vyresnioji patarėja

Sigita Panovienė